

Olanzapine

Algemeen	
Therapeutische groep	Antipsychotica
Merknaam	Zyprexa, Zypadhera
Bepalingsfrequentie	• 2 x per week: maandag en woensdag • CITO en buiten openingstijden: alleen na overleg tussen arts en apotheker
CTG-code	072884
Analysemethode	LC-MS/MS
Opmerking	

Aanvraag specificaties	
Materiaal	Serum of plasma (stolbuis of EDTA buis)
Minimum hoeveelheid	2 ml
Afname tijd	8.00 uur (dalspiegel , vlak voor de volgende gift)
Bewaring: -20°C	Verzending: gekoeld

Referentiewaarden (microgram/L)	Therapeutisch	Toxisch
Olanzapine	20 – 80*	> 100
* Er zijn aanwijzingen dat spiegels >40 microg/L niet bijdragen aan een groter effect		

Achtergrond informatie
• Bepaling wordt geadviseerd in de volgende situaties: - Als beoogde effect uitblijft, - Informatie over therapietrouw, - Bij onacceptabele/toenemende bijwerkingen, - Bij leverfunctiestoornissen, - Bij geneesmiddelinteracties (starten/stoppen/dosisverandering), - Na dosisverandering (na 5-7 dagen), - Bij starten/stoppen met roken • Farmacogenetica - Olanzapine wordt grotendeels gemetaboliseerd door glucuronidatie en oxidatie en wordt daarnaast gedemethyleerd en gehydroxyleerd door CYP1A2 en CYP2D6. De dosering aanpassen aan het genotype lijkt niet relevant. • Therapeutische grenzen zijn richtlijn, een duidelijke relatie tussen spiegels en respons is nog niet aangetoond, Er zijn aanwijzingen dat spiegels >40 microg/L niet bijdragen aan een groter effect

- De kinetiek van olanzapine vertoont interindividuele variatie door de invloeden van leeftijd, geslacht, rookgewoontes en comedicaatie (Invloed op spiegel: vrouw 1,11 x; leeftijd boven 60 jaar 1,27 x; roker 0,88 x; + fluvoxamine 1,74 x; fluoxetine, paroxetine of sertraline 1,32 x; venlafaxine 1,27 x; P450 activeerder 0,60 x).

Bronnen

- Soest M van. Therapeutic drug monitoring bij psychofarmaca: een update. Psyfar 2014;1:10-19
- TDM-richtlijn Olanzapine Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (<http://tdm-monografie.org/>)
- AGNP Consensus Guidelines for Therapeutic Drug Monitoring in Neuropsychopharmacology: Update 2017. Pharmacopsychiatry. 2018 Jan;51(1-02):9-62.
- Pateet L, Morrens M et al. Therapeutic drug monitoring of common antipsychotics. Ther Drug Mon 2012;34:629-651

Historie:

- 13-05-21 Update conform BL - APO 10-14 Model TDM monografie
- 27-12-2021 Bepalingsfrequentie aangepast naar 2 x per week: maandag en woensdag, materiaal aangepast naar Serum of plasma (stolbuis of EDTA buis), bewaring aangepast naar -20 graden